

Seznam nepůvodních hub a houbových organismů ČR

¹HAŇÁČKOVÁ Z., ¹HRABĚTOVÁ M., ²ZÍBAROVÁ L.,
³ŠAFRÁNKOVÁ I., ⁴SEDLÁŘOVÁ M., ¹ČERNÝ K.

¹Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v.v.i., Květnové nám. 391, 252 43 Průhonice

²Resslova 26, 400 01 Ústí nad Labem

³Ústav pěstování, šlechtění rostlin a rostlinolékařství, Agronomická fakulta, Mendelova Univerzita v Brně, Zemědělská 1665/1, 613 00 Brno

⁴Katedra botaniky, Přírodovědecká fakulta, Univerzita Palackého v Olomouci, Šlechtitelů 27, 783 71 Olomouc-Holice

Nepůvodní druhy hub s.l.

- mohou mít velmi negativní vliv na agrosystémy a ekosystémy
- stále omezeně zpracované téma, mnoho překážek ve studiu
- potřeba obecných pravidel pro rychlé zjištění rizik a postupů v řešení invazí

Květnatec Archerův.
Photo: Petr Muckstein

Plíseň skořicovníková na *Quercus suber*.
Photo: B. Scanu and A. Franceschini

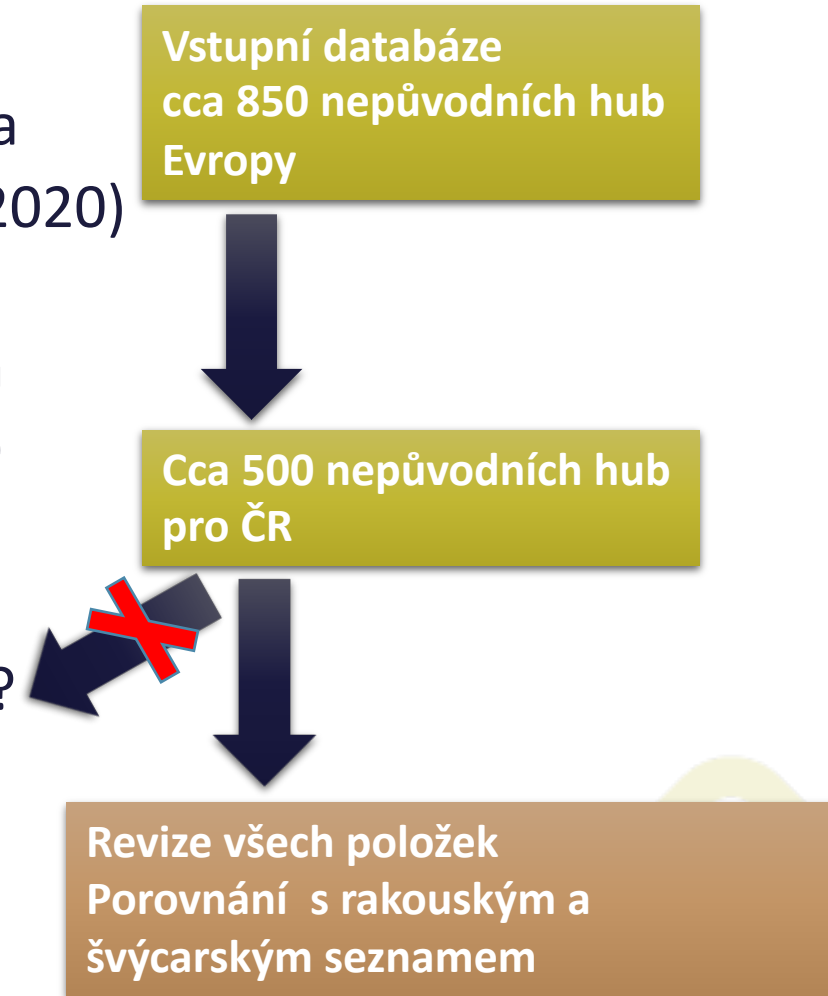
Nepůvodní druhy hub s.l. - ČR

- Přehled vybraných nepůvodních patogenů dřevin ČR (Černý et al. 2013)

- Šíření nových houbových patogenů rostlin a jejich rizika
1. část: Patogeny dřevin a okrasných rostlin (Černý et al. 2020)

- Šíření nových houbových patogenů rostlin a jejich rizika
2. část: Patogeny zemědělských plodin (Černý et al. 2021)

- ?Seznam nepůvodních hub a houbových organismů ČR?

Seznam nepůvodních hub a houbových organismů ČR

- **pravé houby, oomycety**
- NE patogeni lidí, domácích zvířat, lichenizované houby, hlenky, nádorovky
- **nepůvodní (výjimečně kryptogenní) druhy**
- NE středoevropské druhy s expanzí nejasného původu
- **neomycety i archeomycety** (zavlečené po/před r. 1492)
- Zdroje: národní muzeum v Praze, sbírkové a nálezové databáze (Mycportal, JACQ, GBIF, USDA – fungal databases), databáze nepůvodních druhů (DAISIE, EASIN, NOBANIS, GISD), literární zdroje jako Czech Mycology, Mykologické listy a další
- **původní areál, životní strategie, hl. hostitel/substrát, hl. potenciální oblast dopadu v ČR**

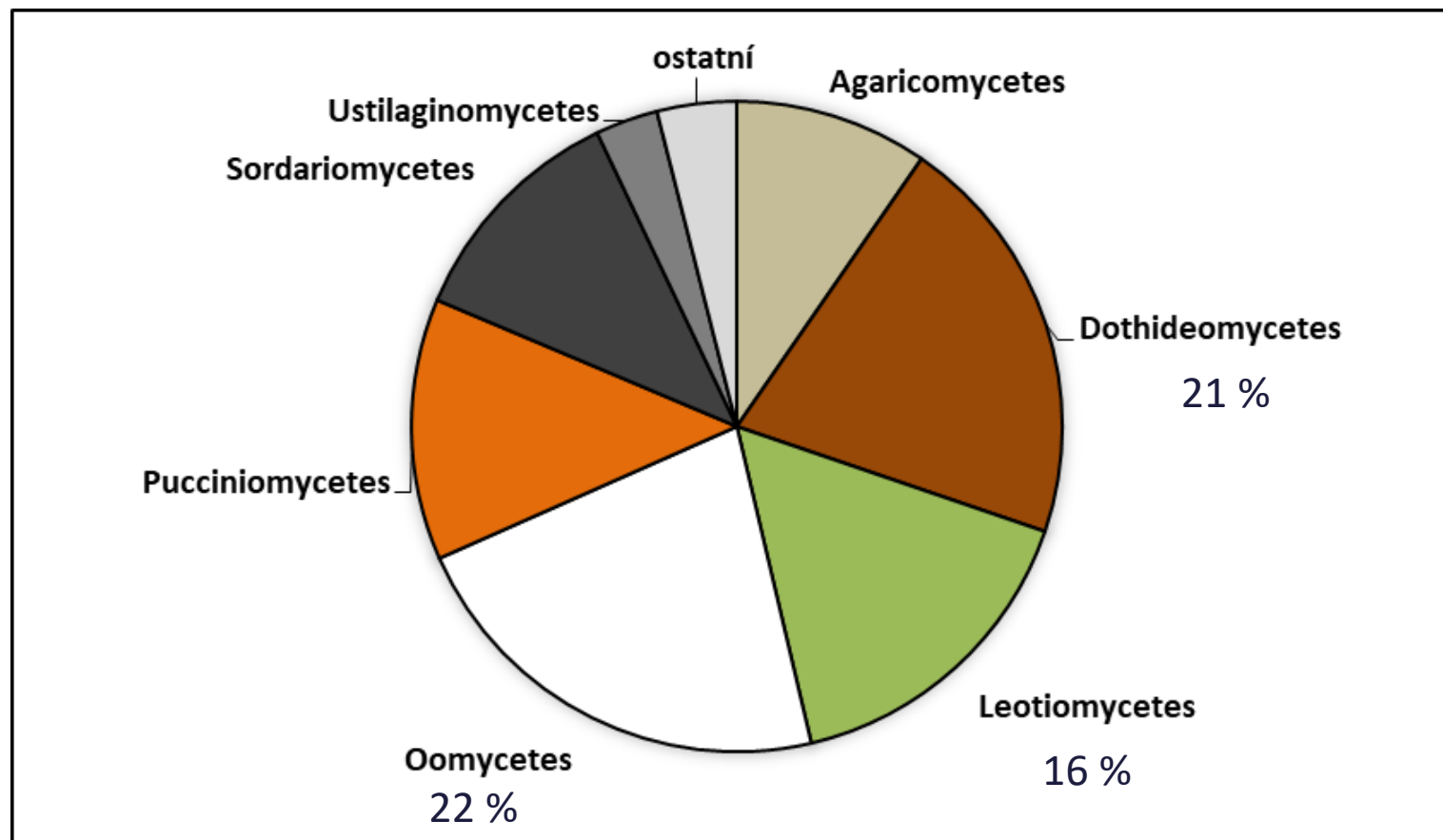

Seznam nepůvodních hub a houbových organismů ČR

- **356 druhů hub a oomycetů**
- 318 (88%) parazitů rostlin, 32 (9%) saprotrofů, 5 mykorhizních druhů, 2 parazité živočichů
- 311 neomycetů a 39 archeomycetů
- mnoho skupin jistě podhodnocených

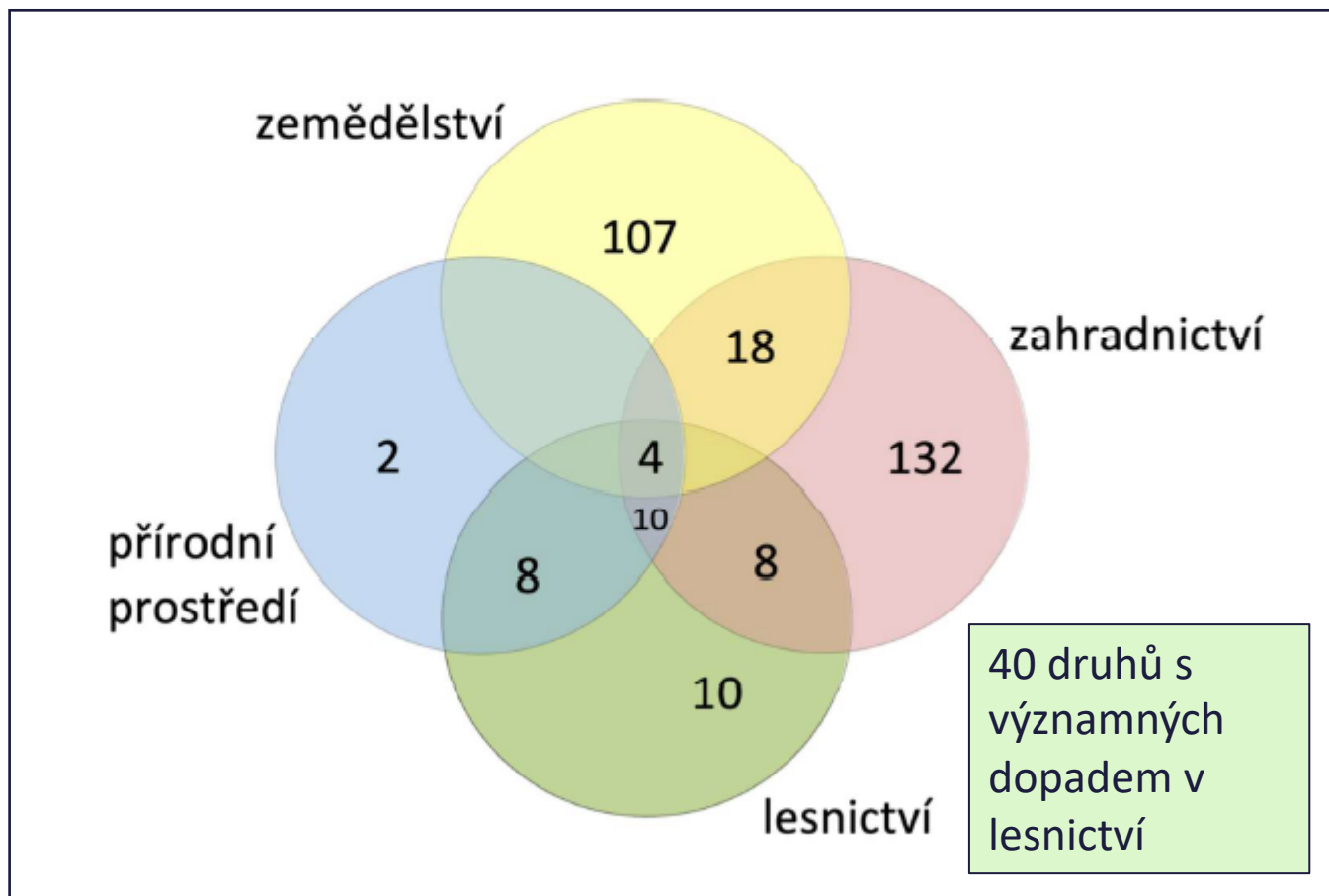
Diverzita

Přehled zastoupení nepůvodních hub a oomycetů na úrovni tříd

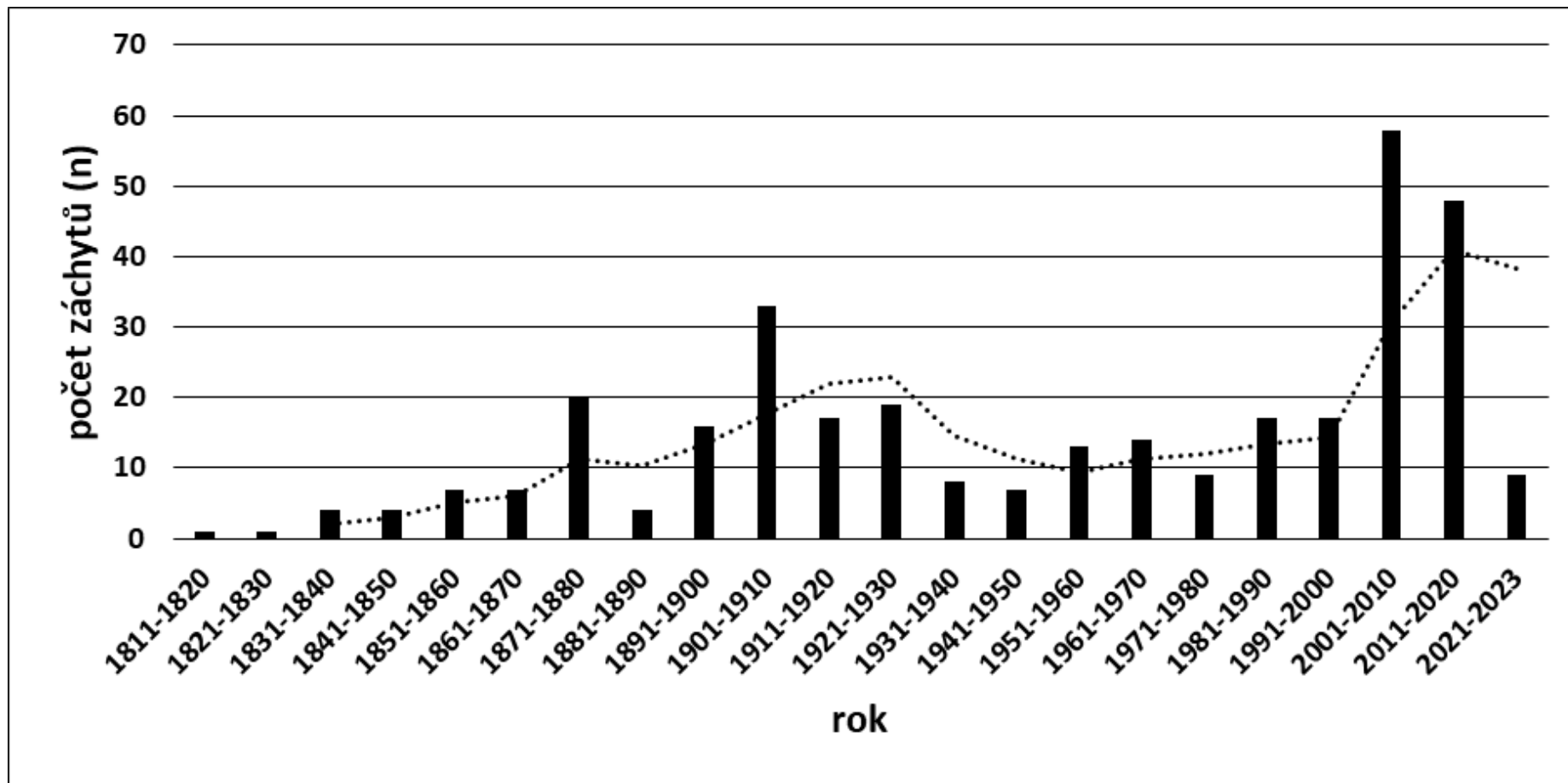
Potenciální škody

- Negativní dopady lze očekávat u 84% druhů

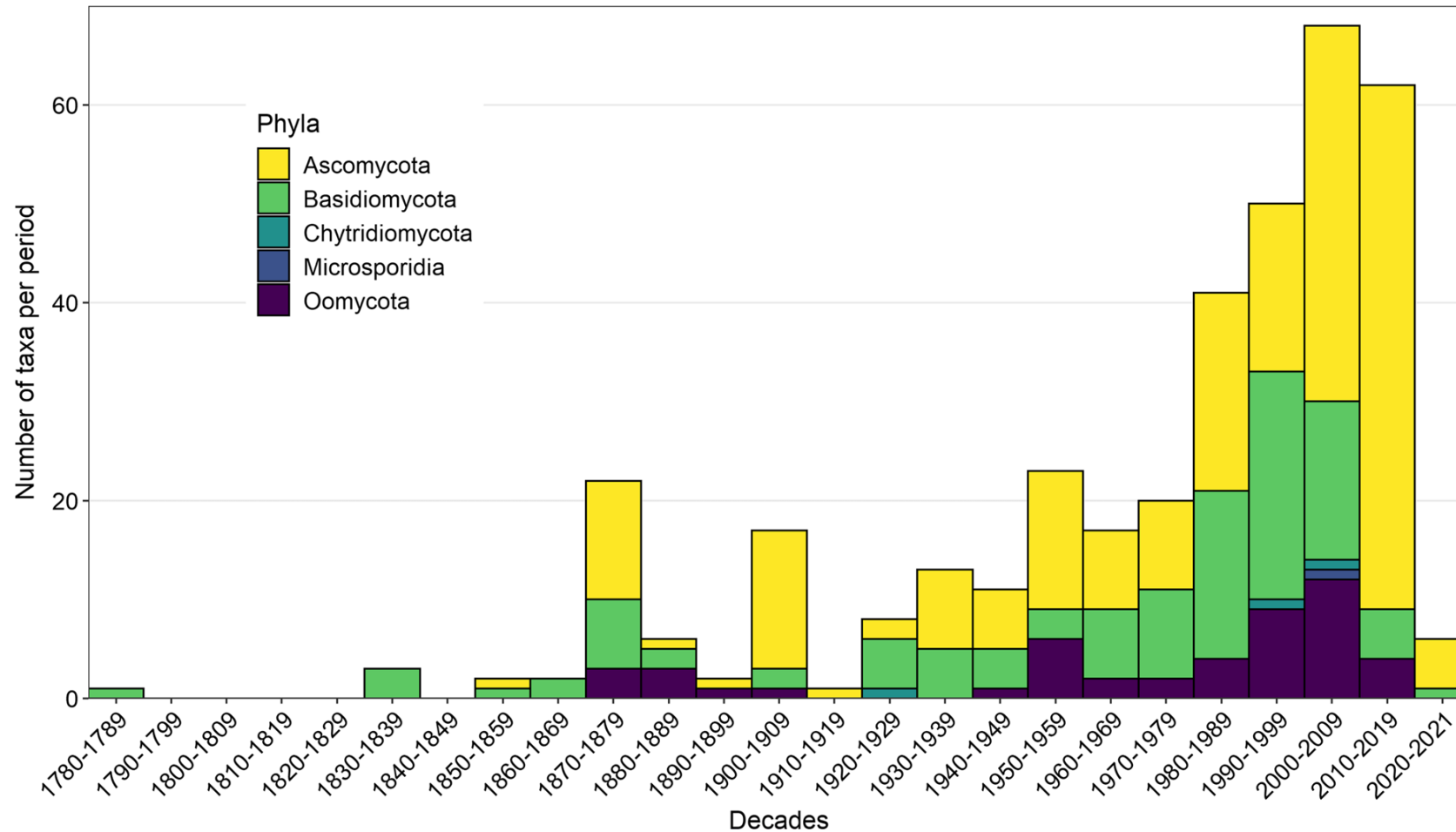
Vennův diagram rozložení potenciálního impaktu nepůvodních hub (parazitů) v jednotlivých zájmových sférách

Vývoj introdukcí v čase

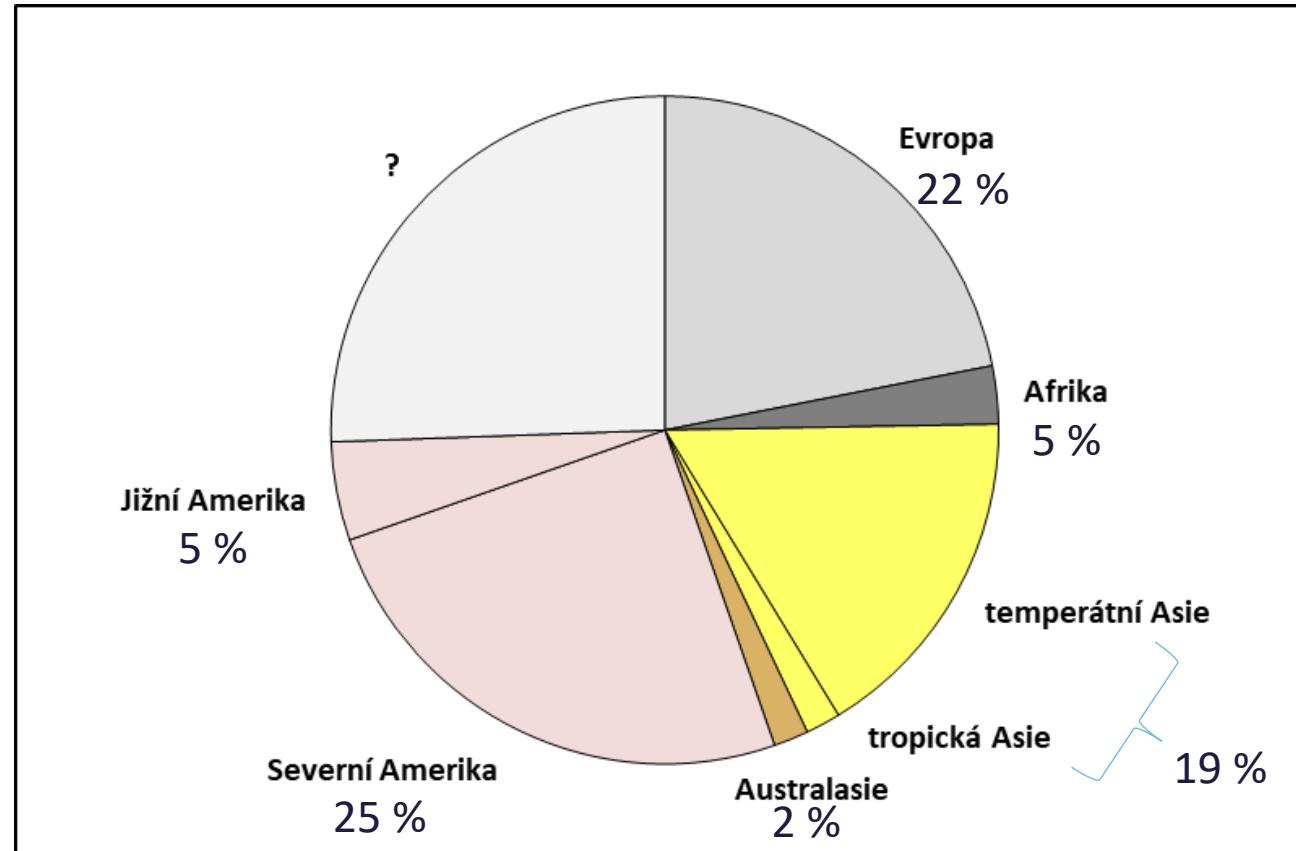
Četnost prvních nálezů nepůvodních hub a oomycetů na území ČR za období let 1813–2023 dle příslušných dekád. Proloženo spojnici třicetiletého klouzavého průměru.

Vývoj introdukcí hub s.l. - Rakousko

Četnost prvních nálezů nepůvodních hub s.l. v Rakousku (Voglmayer et al. 2023).

Původ introdukcí

Původ zavlečených hub a oomycetů v ČR

Závěr

- seznamy nepůvodních hub s.l. a především analýzy jejich rizik stále nedostatečně zpracované a komplikované
- **356 druhů nepůvodních hub a oomycetů v ČR (311 neomycetů)**
- především parazité rostlin, ostatní skupiny zřejmě podhodnoceny
- riziko zavlékání patogenů přes okrasný materiál s následným hospodářským dopadem v lesnictví a zemědělství
- **příprava publikace prvního seznamu nepůvodních hub pro ČR**
- **navázání spolupráce s dalšími experty**

Děkujeme za pozornost a všem kolegům za spolupráci

Jana Palicová